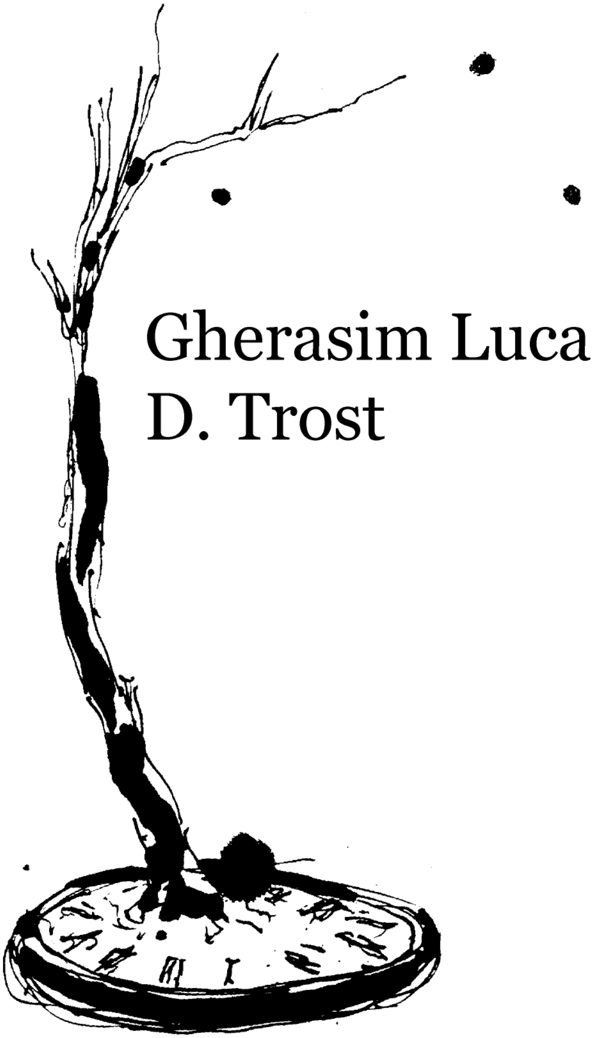
Gherasim Luca
D. Trost

GHERASIM LUCA ET TROST

DIALECTIQUE
DE LA
DIALECTIQUE

MESSAGE ADRESSÉ AU MOUVEMENT
SURRÉALISTE INTERNATIONAL

S

SURRÉALISME
1945

ljubavnici svih zemalja ujedinite se!

galop / 2012

Gherasim Luca / D. Trost

DIJALEKTIKA DIJALEKTIKE

PORUKA INTERNACIONALNOM POKRETU NADREALISTA

Preveli: Krzysztof Fijalkowski, Michael Richardson i Vladimir Novosel.

GALOP / 2012

DIJALEKTIKA DIJALEKTIKE

Obraćamo se našim prijateljima nadrealistima koji su raštrkani po celom svetu, i kao u velikim brodolomima, javljamo im svoju tačnu poziciju, 44.4167° severne geografske širine, 26.1000° istočne geografske dužine.

Neiscrpna raznolikost sredstava kretenizacije koja stoje na raspolaganju neprijateljima dijalektičkog razvoja misli i akcija, i okeani krvi koji potvrđuju sadašnji sunovrat *objektivne* evolucije, nas nikad neće naterati da zanemarimo, makar za trenutak, crvenu nit Realnosti.

Uprkos zamkama koje nas okružuju, odbijamo da upadnemo u one greške — kako teorijske tako i materijalne — koje su svakog puta uspele da se maskiraju i koje bi svojim maskama, moralnim ili kvantitativnim, mogle da nas udalje od fundamentalne želje, čiji je prvi stepen transformacija želje u realnost želje.

Odvojeni od svojih prijatelja od izbijanja imperijalističkog rata, nismo čuli ništa o njima. Ali smo

uvek gajili tajnu nadu da na ovoj planeti, gde je naša egzistencija svakog dana sve više dovedena u pitanje, stvarno funkcionisanje misli nije nikad prestalo da vodi grupu koja u svojim rukama drži najveću ideološku slobodu koja je ikad postojala — internacionalni pokret nadrealizma.

Obraćamo se stoga naročito Andre Bretonu, i šaljemo mu najtoplije pozdrave, a istovremeno obaveštavamo internacionalni nadrealistički pokret o izvesnim teorijskim rezulatima do kojih smo došli tokom ovih poslednjih godina samoće, u neumornoj potrazi za novim dijalektičkim rešenjima koja bi nam dozvolila da prevaziđemo rascepljujući konflikt između nas i sveta.

Kao nadrealisti, nastavljamo da zamišljamo mogućnost ovih stalnih konfrontacija između unutrašnje realnosti i eksterne realnosti u svetlu naše privrženosti dijalektičkom materijalizmu, istorijske sudbine internacionalnog proleterijata, u sublimnom teoretskom pohodu nadrealizma.

Ako je nadrealistički pokret bio u stanju da brzo reaguje na desničarske devijacije koje su ga okružile ili čak se borile protiv njega, — devijacije političkog i umetničkog oportunizma koje su se pojavile pre 1939. godine, godine našeg poslednjeg kontakta sa pokretom,— verujemo da je krajnje vreme da se obrati pažnja na izvesne gre-

ške koje su se uvukle u sâm nadrealizam. Iako manje vidljive, ove greške su jednako opasne za dijalektički razvoj misli; takođe, pre nego nastavimo sa izlaganjem našeg viđenja stvari, verujemo da se tendencije nadrealizma u poslednjim godinama moraju razotkriti — tendencije koje, malo po malo, mogu kompromitovati naše zajedničke napore.

Ove umetničke devijacije, imajući ideološke veze sa nadrealističkim pokretom, smo grupisali u nekoliko sledećih kategorija: postepena transformacija objektivnih otkrića u sredstva umetničke produkcije, i pokušaj da se propagira, na kulturan način, izvesna *faza* u razvoju nadrealističke misli.

A što se tiče takozvane „nadrealističke scene" čiji smo svedoci poslednjih godina, verujemo da nismo jedini koji su zabrinuti.

Ne mislimo ovde na preteranu upotrebu nadrealizma, kao što je već neko vreme bio slučaj kod onih koji su zloupotrebili termin iz ovog ili onog razloga: ovoj tendenciji je pravovremeno pružen otpor. Stvar je zapravo, u mimetičkoj upotrebi tehnika koje su izmislili prvi nadrealisti; ove tehnike se pojavljuju u raznim proizvodima unutar samog pokreta, ali im, pri pažljivijem razmatranju, nedostaje revolucionarna objektivnost.

Samo potpuno objektivna neophodnost opravdava upotrebu nadrealističke tehnike posle njenog

otkrića, kao što je manija ili stanje histerične sugestije. Verujemo da je krajnje vreme da reagujemo protiv ove tendencije da se određene tehnike, objektivno nadrealističke, tretiraju kao nešto što se može mehanički kopirati i upotrebljavati *ad infinitum*.

Postoje nadrealistička otkrića, ali nikakav nadrealistički metod koji je primenjiv kao takav, koji bi samo zamenio stare, naporne metode pesnika, slikara ili pisaca.

Iako tehnike koje su nadrealisti otkrili, kao što su automatsko pisanje, kolaž ili delirijum interpretacije, mogu imati objektivnu vrednost koju ne možemo preceniti, toliko snažno je naše prihvatanje i divljenje, očigledno je da ih njihovo idealističko ponavljanje lišava sve primarne teoretske vrednosti i ni na koji način nije opravdana sa nadrealističke tačke gledanja, to će reći, iz dijalektičkog aspekta ovog revolucionarnog pokreta: jer, iako je umetničko — ponavljanje u rukama onih obmanutih sumnjivim interpretacijama objektivnosti, nadrealistička tehnika postaje puka estetika i apstraktna tehnika.

Na obodima nadrealizma, čak i unutar njega, naročito u slikarstvu i poeziji, se može primetiti ponavljanje izvesnih nadrealističkih elemenata, koje variraju, recikliraju, a postojanje „scene” koju smo

spomenuli ranije je, po našem mišljenju, umetnička devijacija, opasna sa svake tačke gledano. Ovaj „nadrealistički" manirizam, često nenameran, može transformisati nadrealizam u umetnički *trend*, učiniti ga prihvatljivim za naše klasne neprijatelje i dodeliti mu bezopasnu istorijsku prošlost, ukratko, oduzeti mu oštrinu koju je inspirisao, uprkos svim kontradikcijama spoljašnjeg sveta, kod onih koji su revoluciju učinili svojim *raison d'être.*

Dakle, vidimo u ne-objektivnoj, rutinskoj upotrebi velikih nadrealističkih tehnika, grešku koja vodi ka devaluaciji ovih otkrića, omogućujući da umetnički trendovi bespoštedno koriste ove revolucionarne vrednosti, što predstavlja smrtnu opasnost za razvoj mišljenja i akcije.

Transformacija objektivnih nadrealističkih otkrića u umetničke tehnike se može povezati sa drugom greškom na koju treba ukazati, grešku koja se, po našem viđenju, sastoji u tendenciji da se propagira, na zavodljiv način, izvesna *faza* nadrealističkog pokreta.

Ova tendencija samo pojačava prethodnu, utoliko što uvodi u nadrealizam neku vrstu kulturne polise. „Nadrealističke" antologije očigledno pokazuju ovu drugu devijaciju, i pokušaji da se mehanički kopiraju postojeća otkrića i, kroz njih, obrnu

tako dobijeni rezultati, se mogu samo tretirati kao bedni pokušaj da se nametne prihvatanje nadrealizma tako što se fiksira na jedan trenutak njegovog neprestanog kretanja.

Otkrivamo ove dve fundamentalne greške poslednjih godina našim nadrealističkim prijateljima, i verujemo da ne moramo dalje da insistiramo na opasnostima koje ugrožavaju revolucionarnu misao, uzdamo se u mogućnost da ćemo povratiti ono što je na silu ugrabljeno iz spoljašnjeg sveta i nas samih.

Transformacija nadrealizma u trend artističkog revolta bi stavio tačku na njegov teoretski razvoj. Posle njegovog napredovanja kroz neophodne faze odbacivanja i neodobravanja, preti mu opasnost koja opseda sve pokrete revolta, koji su uvek na kraju iskorišćeni, na ovaj ili onaj način, od strane klasnog neprijatelja.

Naša namera je da na sledećim stranicama iznesemo teoretske zaključke do kojih smo došli; ipak, njihov obris možemo ovde samo delimično da opišemo.

Istovremeno, mislimo da bi smo morali da specificiramo neke fundamentalne tačke gledišta koje verujemo mogu biti pripisane nadrealističkom pokretu uopšte; ovo gledište će još više učvrstiti

konkretna otkrića koja želimo da predstavimo, koja su iscrpnije tretirana ponaosob u specijalnim tekstovima.

Veoma je teško naći literarne ekvivalente naših neizrecivih želja, ali ćemo probati da istaknemo nekoliko ključnih elemenata. Prvi element na kome bi smo želeli da insistiramo se tiče neophodnosti da se nadrealizam održi u stanju kontinualne revolucije koja nam može ponuditi rešenja za sintezu (Hegelijansku, materijalističku, ili neku-još-nepoznatu), na koja i dan danas uzalud čekamo.

Ovo stanje kontinualne revolucije se može održati i razviti samo pomoću dijalektičke pozicije trajne negacije i negacije negacije, pozicije koja se u svakom trenutku može razviti preko svake zamislive granice, preko svega i svakog.

Odbijamo svaku tendenciju, koliko god zavodljivu, da se nadrealizam pretvori u naslednika revolucionarne misli, najnapredniji pokret današnjice, ili bilo koje drugo stanje sinteze (na koju ima prava). Van je svake sumnje da aktuelna pozicija nadrealizma implicira ova stanja sinteze, ali verujemo da moramo odbaciti sve pokušaje postavljanja statističkih granica, ili dozvoliti da bude progutan u borbama oko nasledstva.

Divlje nade koje smo imali u vezi pojavljivanja nadrealizma i nas samih, zahtevaju izražavanje

svih naših želja odjednom, a ova želja za željom bi se suprotstavila bilo kakvom pokušaju da se nadrealizam pretvori u prosto, pokret današnjice.

Dijalektička i materijalistička premoć nadrealizma koju ima naspram svih drugih postojećih pokreta bi mogla, sa pravom, da ima takvu privlačnost među njenim poklonicima, koji ipak, pre ili kasnije, padaju u melanholiju koja uvek razobličava duhovno nasleđe.

U našim očima, nadrealizam ne može biti samo istorijski najnapredniji pokret. Bez padanja u tugaljivi romantičarski filozofski idealizam, verujemo da nadrealizam može postojati samo u stalnoj opoziciji prema celom svetu i sebi, u onoj negaciji negacije koju vodi neizrecivi delirijum; sve ovo, naravno, bez gubljenja ovog ili onog aspekta njegove neposredne revolucionarne moći.

Otkrivajući nove revolucionarne pozicije, nadrealizam je istovremeno i svoj sopstveni partizan, i ne može biti upetljan sa samim sobom previše dugo. To je ključ gde sva revolucionarna snaga leži, i ne sme nam izmaći, čak ni po cenu najzavodljivijih kvantitativnih rezultata.

U ovakvom dijalektičkom stavu prepoznajemo konkretnu mogućnost da sačuvamo nedirnutim u nama revolucionarni mehanizam i sredstva — da pregazimo sva otkrića koja nas ne bi odmah pri-

morala da napravimo sledeće. Ova stanja negacije koja se međusobno povezuju na konkretan, apsurdan i dijalektički način, nas primoravaju da odbacimo prošlost u celini, videvši da nijedan istorijski trenutak nije bio u stanju da zadovolji *relativno-apsolutno* svih naših želja. Mi odbacujemo ljudsku prošlost u potpunosti, i njenu mnezijsku podlogu, memoriju, — našim željama ne označavamo samo projekciju nekoliko fundamentalnih potreba, kao što su želje skrivene u nesvesnom, već i one koje tek treba izmisliti. Bilo kakvo ograničenje sposobnosti da se izmišljaju nove želje, bez obzira sa koje strane dolazi, koju god osnovu imalo, će uvek razbuditi našu demonsku strast za negacijom i negacijom negacije.

U ovom naporu da ujedinimo unutrašnju i spoljašnju realnost, mi se neumorno vraćamo onim uzvišenim otkrićima koje podupiru našu poziciju. Na prvom mestu, mislimo na materijalističku (Lenjin) poziciju relativno-apsolutnog, i *objektivnog slučaja*, definisanog kao susret ljudske konačnosti i univerzalne kauzalnosti.

Objektivni slučaj predstavlja za nas najznačajnije sredstvo za pronalaženje relativno-apsolutnog aspekta realnosti u njenim blagonaklonim stranama, i jedino koje nam uvek može ponuditi mogućnost otkrića kontradikcija klasnog društva.

Objektivni slučaj nas navodi da gledamo na *ljubav* kao na opšt revolucionaran metod, koji je karakterističan za nadrealizam.

Posle toliko besplodnih pokušaja da se nađe konkretni revolucionarni metod, oslobođen svih idealističkih ostataka, počeli smo da gledamo na erotski magnetizam kao na našu najvredniju podlogu za pobunu.

Očigledno je da, kako bi smo razvili ovaj opšti zaključak, naša pozicija u odnosu na ljubav se mora razviti na potpuno neviđeni način. Ova pozicija uključuje sve poznata stanja ljubavi do sada, ali u isto vreme poziva na dijalektičku negaciju ovih stanja.

Prihvatamo, ali prevazilazimo, barem teorijski, sva poznata stanja ljubavi: libertizam, jedinstvenu ljubav, ljubav omeđenu kompleksima, psiho-patološku ljubav. Pokušavajući da uhvatimo ljubav u njenom najnasilnijem i konkretnom, atraktivnom i nemogućem aspektu, mi se ne zadovoljavamo da vidimo u njoj velikog agitatora koji povremeno uspeva da razbije, tu i tamo, društvenu podelu na klase. Destruktivna nadmoć ljubavi nad bilo kojim uspostavljenim poretkom uključuje i prevazilazi revolucionarne potrebe našeg vremena.

Proglašavamo ljubav, oslobođenu od njenih socijalnih i individualnih, psiholoških i teoretskih, religioznih ili sentimentalnih ograničenja, za našu glavnu metodu znanja i akcije. Njena metodološka isfrustriranost, njen neograničeni razvoj, njena fascinacija koja ostavlja bez daha, kroz čija prva stanja smo prošli zajedno sa De Sadom, Engelsom, Frojdom i Bretonom, nudi monstruozne aberacije i skandalozna dela koja nam (i svakom drugom revolucionaru) nadohvat dostavljaju najefikasnije metode za akciju.

Ova dijalektizovana i materijalizovana ljubav je relativno-apsolutni revolucionarni metod koji nam otkriva nadrealizam, i koji u otkriću novih erotskih mogućnosti koji transcendiraju društvenu, medicinsku, ili psihološku ljubav — omogućava da shvatimo prve aspekte objektivne ljubavi. Čak i u njenim najneposrednijim aspektima, verujemo da je neograničena erotizacija proleterijata najdragoceniji garant koji se može naći da osigura revolucionarni razvoj u bednoj eri kroz koju prolazimo.

U ovom pokušaju da otkrijemo i izmislimo najuznemirijuće strane ljubavi, suprotstavljamo se spoljašnjim ograničenjima koje nam nameće priroda i unutrašnjim ograničenjima edipovskih kompleksa.

Suprotstavljamo se pasivnosti prema prirodi koja je sve do sada demonstrirana, zamaskirano divljenje koje je izazivala u revolucionarnim pokretima, zato što sporost prirodnih zakona razdražuje našu nestrpljivost.

Niti možemo prihvatiti ljudsku biologiju, koja reflektuje prirodu u njenim najnaprednijim aspektima; ćelijski aksiomi koji nas okružuju i fatalno skončavaju u smrti — môre naše revolucionarne želje, održavajući u nama ambivalentnu tenziju između života i njegove suprotnosti.

Sanjamo o pomirenju naših klasnih pozicija i naše pozicije prema regresivnim aspektima prirode, pošto slepa i implicitna vera u njene mogućnosti, kao što je uvek bio slučaj, uključuje i rizik održavanja užasne represije.

Totalna revolucija, kakvu ju je po prvi put formulisao nadrealistički pokret, ne može više prihvatiti Darvinovske skokove prirode, zbunjujuće uticaje ljudske biologije, ili apstraktnu indiferenciju kosmologije.

Želimo da dijalektički konkretizujemo utopijske pokušaje ljudskog otpora prirodi, i želimo da srušimo užasne barijere koje stalno podiže pred nama, iza kojih društvo podeljeno na klase može da opstane.

Već neko vreme znamo da se oportunistički pokušaji gradacije naše opozicije prema spoljašnjem svetu uvek okreću protiv nas. To je razlog zašto naše istorijsko revolucionarno stanovište želimo da povežemo sa našim revolucionarnim otporom prirodi, uspostavljajući tako, na zgodan način, neophodne relacije između želje i univerzuma, sa kosmološke tačke gledišta.

Svesni smo, sada više nego ikad, da bilo kakva klasna revolucija mora biti konkretno duplirana revolucijom protiv prirode.

Neophodnost da se otkrije ljubav koja će neprestano uznemiriti socijalne i prirodne prepreke vode nas ka ne-edipovskom stanovištu. Postojanje traume rođenja i edipovih kompleksa, takvih kakve ih otkriva frojdizam, konstituišu prirodnu i mnezijsku granicu, suprotstavljene meandre nesvesnog koji bez našeg znanja, kontrolišu naš odnos prema spoljašnjem svetu. Ukazali smo na pitanje čovekovog potpunog prepuštanja (Gherasim Luca, *Izumitelj ljubavi*), koje uslovljava ovu slobodu destrukcijom našeg početnog edipovskog stanovišta.

Zahvaljujući revolucijama, pozicija oca je snažno uzdrmana u njenim direktnim i simboličkim aspektima. Ali kastrirajući relikti traume rođenja nisu ništa manje uporni, zapravo učvršćeni po-

voljnom pozicijom brata, koja je uspostavljena od strane političkih pokreta i koja je zapravo samo maska početnog kompleksa.

Bolni porazi u ljubavi, osenčeni romantičkim idealizmom i ljudskom nesposobnošću da objektivizuje, nalaze svoje prvo otelotvorenje u mnezijskoj fiksiranosti majke i u upornom postojanju primitivnog dvojnika u nama.

Kvalitativna transformacija ljubavi u opšti metod revolucije i mogućnost da se transcendira, putem izuzetnog skoka preko slike ljubavi koju nesvesno ima, su onemogućene ovim primordijalnim teoretskim porazom, održavanog u nama edipovskim stanovištem. Oslobođena smrtonosne anksioznosti izazavane rođenjem, i ograničenja kompleksa koje je izazvao naš edipovski nesvesni stav, mi konačno pokušavamo da pronađemo konkretne načine za naše oslobađanje i da opkoračimo „večito vraćanje" koje je implicirano našim erotskim sklonostima, u njenim biološkim ili psihičkim aspektima.

Viđena u ne-edipovskom svetlu, postojeća stanja ljubavi su samo stanja kroz koja moramo proći, a konkretna apsurdnost objektivne ljubavi može izbiti samo počevši od ove imperativne hegelijanske negacije, afrodizikovana do paroksizma.

Neophodnost revolucije poziva na širenje needipalnog stava do opšteg nivoa (Gherasim Luca, *Prvi ne-edipovski manifest*), odnoseći se na infrapsihičko stanovište revolucionara u njihovoj neposrednoj borbi.

Dok god proleterijat zadržava početne, fundamentalne komplekse protiv kojih se borimo, njihova borba, a čak i njegov trijumf će biti iluzija, jer će klasni neprijatelj ostati skriven u njihovoj krvi. Edipovska ograničenja drže proleterijat okovanim u poziciji simetrične negacije buržoazije, koja tako uspeva im nametne, na način tim opasniji što je nepoznat, svoje užasne fundamentalne sklonosti.

Pozicija oca-brata, održavana u podsvesti proleterijata, ga drži u stanju samo-vezanosti i čini da zadržava deformitete koji potiču iz prirode i kapitalističke ekonomije. Marks je već obratio pažnju na potrebu da se proleterijat ne razmatra samo kao antagonistička klasa, stvorena razvojem sredstava za proizvodnju, već i na neophodnost da se negira ovaj nametnuti status. Da bi se ovopostiglo, zubi revolucije moraju čvrsto zagristi u glupavu, prirodnu pasivnost čoveka. Stvar je u tome da se ode preko apstraktnog, veštačkog divljenja proleterijatu i nađu linije sîla koje impliciraju svoju sopstvenu negaciju. Zapravo, ova

negacija se mora udaljiti od humanitarnog, staromodnog internacionalizma koji i dalje dozvoljava da se pod maskom reformističke jednakosti nameću nacionalne crte, i prihvatiti nepopustljivo anti-nacionalno stanovište, sa konkretnim, klasnim karakterom i strastvenim kosmopolitizmom, vraćajući se na samog čoveka u njegovim najnasilnijim aspektima.

Naš stav povodom odnosa između svesnog i nesvesnog, kakve su ih skicirali snovi i psihoanaliza, trpi dijalektičku promenu, zahvaljujući našem opštem stavu prema realnosti.

Mehanička opozicija kojoj smo prepušteni, između svesnog i nesvesnog, u korist ovog drugog, na sličan način prestaje da važi čim se stvarno postavimo u antagonističku poziciju. Pošto nesvesno nastavlja da delimično održava regresivne mnezijske tragove, u vrsti opsesivne oniromantije (Trost, *Vizija u kristalu*), mi se suprotstavljamo snovima, koji se uzimaju kao najotvoreniji pogled na nesvesne simptome, kada manifestni sadržaj tih snova zadržava reakcionarne ostatke dana.

Očigledno je da nema govora o nekoj sekundarnoj elaboraciji koja vrši ulogu cenzure, već se radi o pokušaju da se stvarno harmonizuju dnevni i noćni život, što nam se čini nemogućim dok god nastavljamo da prihvatamo svaki san kao

celinu, čak i u njegovim regresivnim mnezijskim aspektima.

Prihvatanje svakog sna, čak i onog sa reakcionarnim sadržajem, samo zato što se radi o snu i simptomu nesvesnog, prihvatanje izvesnih oniričkih scena, kao što su scene socijalne kastracije ili ponavljanja, koje su grubo kontradiktorne našim svesnim ideološkim pozicijama, bi nas odvelo u tabu, koji bi samo mehaničko stanovište moglo podržati.

Prepoznajući, na neverovatno konkretan način, identitet realnog funkcionisanja misli tokom dana, u ludilu i snovima, i gledajući na ova tri modaliteta kao na veštačko razlikovanje koje proces mišljenja održava u različitim spoljašnjim okolnostima, pokušavamo da odbijemo unižavajući uticaj opresivnih socijalnih faktora, ne tako što mehanički redukujemo dnevni život na snove i ludilo, već putem kritičkog stava prema antagonističkim dnevnim ostacima, koji su održani mnezijskim putem u pomenutim stanjima. Ne možemo prihvatiti regresivne snove, baš kao što ne možemo prihvatiti religioznu ludost, pošto naše poverenje u ove veličanstvene revolucionarne instrumente nas sprečava da skrivamo reakcionarni sadržaj, pod maskom opozicije koja ne radi ništa sem što otklanja, putem mehaničkog odlaganja, pomirenje

između dnevnog života i noćnog života.

Istražujući istovremeno onirički proces dnevnog života, sa svim njegovim eksplozivnim posledicama, mi donosimo potpunu konfuziju dnevnog života i noćne egzistencije, putem negacije njihovog veštačkog razdvajanja, negacija čiji je prvi stupanj mesečarenje, automatizam i nekoliko drugih izuzetnih stanja.

Vratili smo se pitanju znanja putem slikâ (Trost, *Navigacija profila*), tako što smo uspostavili razlikovanje između slika proizvedenih umetničkim sredstvima i onih koje nam daju naučne tehnike, strogo primenjene, kao što su slučajni procesi i automatizam. Suprotstavljamo se tendenciji da se simbolički reprodukuju izvesne validne teoretske teme putem slikarskih tehnika, i verujemo da nepoznato koje nas okružuje nalazi apsolutno zadivljujuću materijalizaciju u nedokučivoj slici. Nadrealističko slikarstvo, iako uopšteno prihvata dosadašnje reproduktivne tehnike slikarstva, nalazi svoj put razvoja u apsurdnoj upotrebi ne-plastičnog, objektivnog i nekih potpuno neumetničkih tehnika.

Bavili smo se ovim tehnikama iscrpno u specijalnim delima (*Onirizacija života, Snaga pogleda, Poznavanje vremena, Senzualna inicijacija, ...*), i nismo u stanju da sumiramo njihov sadržaj u ovom

kratkom obraćanju bez rizika da previdimo ovaj ili onaj od njihovih višestrukih aspekata.

Gurajući automatizam do njegovih najkonkretnijih i apsurdnih granica (nadautomatizam, simulakrum-talisman), neprekidnom objektivizacijom slučaja koga primoravamo ga nam preda svoj čudni kvalitet koji potiče iz otkrića nađenog objekta (objekta-objektivno-ponuđenog, entopijska grafomanija), mi otklanjamo nepodnošljivu ideju o tome da nismo u stanju da je uhvatimo kad hoćemo. Stavljajuči automatizam i slučaj u kontinualnu relaciju (entopijska grafomanija, vaporizacija), intenzifikujući rascepljujuću antinomiju subjekta i objekta, i ubrzavajući, putem simulakruma, veštine, aktivne vizije i teoretskog očaja, njena receptivna pozicija oniričkog kvaliteta (hipnagogijski pokreti, slikanje zatvorenim očima) ili medijumskog kvaliteta (objektoanaliza: interpretacija nekoliko objekata u lakom stanju somnabulizma koji oni indukuju), — mi preuzimamo nove teritorije od objektivnog sveta.

Koristeći patološke tehnike (ehografija, stereotipija) i postavljajuči mehaničke uređaje na dohvat realnog procesa mišljenja — kao što je pantograf ili mašina za sečenje papira (pantografija, kubomanija), pokušavamo da prevaziđemo hladnoću univerzalnog kauzaliteta.

Pošto još uvek nemamo neophodna sredstva da predstavimo čitavu teoretsku amplitudu, mi odmah objavljujemo našu želju da obezbedimo naučne (kosmološke) korespodencije našeg stanovišta, i shvatamo da je nadrealistička pozicija u skladu sa mnogim prividno udaljenim otkrićima. Subjektivno-objektivno, prihvatamo otkrića koja imaju fascinantnu privlačnost za nas, kao što je ne-euklidska geometrija, četvrta dimenzija, Braunovo kretanje, kvanti i prostor-vreme, a takođe se delimično slažemo sa ne-pasterovskom biologijom, predstavljenom heraklitovskim pozicijama homeopatije.

Nadamo se da ćemo videti kako se ovi naučni projekti — naravno, previše detaljni da bi bili u potpunosti tačni — postepeno približavaju, na konkretno aktivan način, dok mi tragamo za delirijumski neophodnim sredstvima za takav pristup u zaslepljujućem, zlokobnom materijalizmu crne magije. U *Zakonu gravitacije* smo učinili očajan pokušaj da dodelimo objektivni karakter želji da se suoči sa slikom univerzuma, namećući neblagonaklono opsadno stanje prirode.

Još uvek razdvojeni jedni od drugih, sanjamo o tajnom slaganju koje mora postojati između snova i četvrte dimenzije, između sladostrašća i Braunovog kretanja, između hipnotičkog pogleda

ljubavi i prostor-vremena. Slažući se se sa naukom u njenim privlačnim i kripto-estetskim aspektima, nadrealistički pokret istovremeno prevrće njenu matematičku rigidnost, sa samopouzdanjem koje podseća na put mesečara do srca sopstvene misterije, koji je na trenutak identifikovan sa tajnom sudbinom čovečanstva.

Dan i noć presecan beskonačnim nizom sve više iritirajućih negacija, sve više dragocenih i proždrljivih, neprevaziđeni instrument osvajanja nazvan dijalektički materijalizam i njegova ludački ushićena glad za realnošću, — krvožedno zagriza u čovekovo crno, robovsko meso.

Natopljen krvlju, njegove pulsirajuće kosti sada liče na dugačke, viseće kristale.

(*S Surrealism*, Budimpešta, 1945.)